

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľky **I. A. T.**, bytom H., P. Ú., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o vdovský dôchodok**, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. júla 2011, č. k. 43Sd/27/2011 - 23, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 26. júla 2011, č. k. 43Sd/27/2011 - 23, **potvrdzuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 26. júla 2011, č. k. 43Sd/27/2011 – 23, potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 11. februára 2011, číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 46 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a § 259 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zamietla žiadosť navrhovateľky o vdovský dôchodok z dôvodu, že do dvoch rokov po zániku predošlého

nároku na vdovský dôchodok nespĺnila žiadnu z podmienok uvedených v § 46 zákona č. 100/1988 Zb. pre opätovný vznik nároku na vdovský dôchodok.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľka bola poberateľkou vdovského dôchodku po nebohom manželovi V. T., zomrelom X., po dobu jedného roka od smrti manžela, teda do X. a požiadala o opätovné priznanie vdovského dôchodku od X. z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa pri posudzovaní nároku navrhovateľky na vdovský dôchodok postupovala v súlade s platnou právnou úpravou a na základe vykonaného dokazovania rozhodla vecne správne.

Rozsudok napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietala, že jej nárok na vdovský dôchodok vznikol podľa zákona č. 721/2004 Z. z., lebo dňa X. dovŕšila dôchodkový vek.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení nepovažovala odvolanie navrhovateľky za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o vdovský dôchodok.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľke, ktorá vychovala jedno dieťa, bol priznaný podľa § 45 zákona č. 100/1988 Zb. vdovský dôchodok po manželovi V. T., zomrelom X.. Po uplynutí doby jedného roka, to je

od X. jej bol vdovský dôchodok odňatý a jeho výplata zastavená, keďže nespĺňala žiadnu z podmienok uvedených v § 46 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. pre nárok na jeho výplatu, pričom žiadnu z týchto podmienok nespĺnila ani po uplynutí dvoch rokov po zániku predošlého nároku na vdovský dôchodok. Žiadosťou z 26. januára 2011 požiadala o opätovné priznanie vdovského dôchodku po zomrelom manželovi od X., to je od dovŕšenia dôchodkového veku.

V zmysle § 260 ods. 1 vety prvej zákona č. 461/2003 Z. z. vdovský dôchodok priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považuje po 31. decembri 2003 za vdovský dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. a to v sume, v akej patril k 31. decembru 2003; ak nárok na jeho výplatu trval k 31. decembru 2003, vdovský dôchodok sa vypláca aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

V zmysle v § 264 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vdove, ktorá má podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 nárok na vdovský dôchodok, vypláca sa vdovský dôchodok aj po tomto dni, *ak spĺňa podmienky nároku na vdovský dôchodok a jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.*

Podľa § 46 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. vdova má nárok na vdovský dôchodok po dobu jedného roka od smrti manžela.

Podľa § 46 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. po uplynutí doby uvedenej v odseku 1 má vdova nárok na vdovský dôchodok, ak

- a) je invalidná,
- b) stará sa aspoň o jedno nezaopatrené dieťa,
- c) vychovala aspoň tri deti,
- d) dosiahla vek 45 rokov a vychovala dve deti,
- e) dosiahla vek 50 rokov alebo
- f) dosiahla vek aspoň 40 rokov ku dňu smrti manžela, ktorý zomrel následkom pracovného úrazu utrpeného pri plnení pracovných úloh v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej

kategórie za okolností uvedených v § 19 ods. 1 alebo ktorý zomrel pri výkone služby v ozbrojených silách.

Navrhovateľke vznikol nárok na vdovský dôchodok dňom X., teda za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na to, že po uplynutí jedného roka od smrti manžela nespĺňala ani jednu z podmienok uvedených v § 46 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb., dňom X. jej nárok na vdovský dôchodok zanikol.

Podľa § 46 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. nárok na vdovský dôchodok vznikne znova, ak

- a) sa splní niektorá z podmienok uvedených v odseku 2 písm. a/, c/ až e/ do dvoch rokov po zániku predošlého nároku na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý zomrel za okolností uvedených v odseku 2 písm. f/, alebo
- b) vdova sa znova začne starať aspoň o jedno nezaopatrené dieťa.

Nebolo preukázané, že by manžel navrhovateľky zomrel za okolností uvedených v § 46 odsek 2 písm. f/ zákona č. 100/1988 Zb. a navrhovateľka do dvoch rokov od zániku nároku na vdovský dôchodok (t.j. do dvoch rokov od X.) nespĺnila ani podmienku opätovného začatia starostlivosti o nezaopatrené dieťa podľa § 46 ods. 4 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. Nárok na vdovský dôchodok jej zanikol už pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z. z. a v zmysle citovaných ustanovení už nemôže vzniknúť znovu.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku žiadala, aby jej bol nárok na vdovský dôchodok posúdený podľa zákona č. 721/2004 Z. z., zrejme mala na mysli zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, keďže zákonom č. 721/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ale ustanovenia o podmienkach nároku na vdovský dôchodok sa zákonom č. 721/2004 Z. z. nemenia.

Rozhodujúcou skutočnosťou ktorá zakladá vznik nároku na vdovský dôchodok je deň smrti občana, po ktorom vzniká nárok na túto dávku a v danom prípade táto skutočnosť nastala dňa X., t. j. za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení vo svojich prechodných ustanoveniach upravuje nároky na dávky vzniknuté pred 1. januárom 2004, resp. pri opätovnom vzniku nároku na dávku (§ 265 sirotsky dôchodok), avšak v žiadnom ustanovení neumožňoval opätovný vznik nároku na vdovský dôchodok podľa predpisov účinných po 1. januári 2004. To znamená, že nie je možné posúdiť nárok navrhovateľky na opätovné priznanie vdovského dôchodku po manželovi zomrelom X. podľa podmienok uvedených v § 74 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

Vzhľadom na uvedené nepochybil krajský súd, keď napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní úspech nemala a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 31. októbra 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská